

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 200

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 16 januari 2024

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Snel degeneratieve aandoening - Aanvragen hulpmiddelen

Als een persoon een specifieke snel degeneratieve aandoening heeft, zoals ALS, dan heeft die vaak snel een hulpmiddel nodig. Aangezien de ziekte vaak snel evolueert, moet er ook snel van hulpmiddel veranderd kunnen worden. Er kan bijvoorbeeld eerst een gemakkelijk meeneembaar, handbediend toestel nodig zijn en later misschien een toestel bediend via de rolstoelbesturing of een oogbediend systeem. Het huursysteem zorgt ervoor dat personen met een snel degeneratieve aandoening snel over een hulpmiddel beschikken en het ook snel kunnen inwisselen voor een beter passende oplossing.

Op de website van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) staat te lezen dat personen met een snel degeneratieve aandoening bepaalde hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening enkel kunnen huren via hulppakketten en niet kunnen kopen. De huurregeling is gestart op 1 januari 2019.

1. Hoeveel aanvragen voor het huren van hulpmiddelen kreeg het VAPH in 2020 van personen met een snel degeneratieve aandoening?
 - a) Hoeveel van de aanvragen werden geweigerd?
 - b) Hoeveel werden er goedgekeurd?
 - c) Wat waren de voornaamste redenen voor een weigering?
 - d) Kan er een opdeling per snel degeneratieve aandoening gegeven worden?
 - e) Graag ook de gegevens voor 2021, 2022 en 2023.
2. Hoeveel aanvragen voor het kopen van hulpmiddelen kreeg het VAPH in 2020 van personen met een snel degeneratieve aandoening?
 - a) Hoeveel van de aanvragen werden geweigerd?
 - b) Hoeveel werden er goedgekeurd?
 - c) Wat waren de voornaamste redenen voor een weigering?
 - d) Kan er een opdeling per snel degeneratieve aandoening gegeven worden?
 - e) Hoeveel waren er dat in 2021, 2022 en 2023?
3. Op de website van het VAPH staat te lezen dat bepaalde hulpmiddelen enkel gehuurd kunnen worden.

Kan de minister een overzicht geven van de hulpmiddelen die enkel gehuurd kunnen worden?
4. Wat is de gemiddelde termijn (uitgedrukt in dagen) tussen de aanvraag van het te huren hulpmiddel en de terbeschikkingstelling van het hulpmiddel?

5. Welke hulpmiddelen kunnen alsnog aangekocht worden door een persoon met een snel degeneratieve aandoening? Graag een overzicht van die hulpmiddelen.
6. Wat is de gemiddelde termijn (uitgedrukt in dagen) tussen de aanvraag van het te kopen hulpmiddel en de terbeschikkingstelling van het hulpmiddel?
7. Heeft het al dan niet hebben van een palliatief statuut een invloed op de aanvraag van een hulpmiddel?
 - a) Wat zijn de gevolgen van het al dan niet beschikken over een palliatief statuut?
 - b) Wordt rekening gehouden met het hebben van een palliatief statuut bij de beoordeling van een aanvraag? Zo ja, welke gevolgen heeft dat op het kopen of huren van een hulpmiddel?
 - c) Kan de minister een overzicht geven van het aantal personen met een palliatief statuut dat een hulpmiddel aanvroeg om te huren in 2020? Graag ook een overzicht voor 2021, 2022 en 2023. Hoeveel van die aanvragen werden goedgekeurd? Hoeveel van de aanvragen werden geweigerd? Kan de minister een opdeling maken per snel degeneratieve aandoening? Wat zijn de voornaamste redenen waarom een aanvraag werd geweigerd?
 - d) Kunnen personen met een palliatief statuut een hulpmiddel aankopen bij het VAPH? Zo ja, hoeveel van de aanvragen werden in 2020 goedgekeurd? Hoeveel werden er geweigerd? Graag ook een overzicht voor 2021, 2022 en 2023. Kan de minister indien mogelijk een opdeling maken per snel degeneratieve aandoening? Wat zijn de voornaamste redenen waarom een aanvraag werd geweigerd?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 200 van 16 januari 2024

van **TINE VAN DER VLOET**

1. In 2020 waren er 96 vragen voor huurpakketten voor personen met een snel degeneratieve aandoening (SDA). Alle vragen werden goedgekeurd. Vragen voor huurpakketten bij SDA worden automatisch goedgekeurd op voorwaarde dat de aanvrager voldoet aan de leeftijds- en verblijfsvoorwaarden en beschikt over een adviesrapport met een bindend advies voor een huurpakket bij SDA.

Er kan geen opdeling gegeven worden per snel degeneratieve aandoening.

Onderstaande tabel bevat de detailgegevens voor de aanvragen van 2020 tot en met september 2023. De gegevens van de laatste drie maanden van 2023 zijn nog niet beschikbaar.

		Jaar aanvraag			
Huurpakket	Aard van de beslissing	2020	2021	2022	2023
All-in type 1	goedkeuringen	6	4	5	4
All-in type 2	goedkeuringen	21	24	34	30
Communicatie type 1	goedkeuringen	5	2	6	4
Communicatie type 2	goedkeuringen	24	11	17	17
Computerbediening type 1	goedkeuringen	2	2	3	1
Computerbediening type 2	goedkeuringen	5	2	9	4
Montage type 1	goedkeuringen	15	14	17	25
Montage type 2	goedkeuringen	14	10	19	11
Omgevingsbediening type 1	goedkeuringen	2	3	1	
Omgevingsbediening type 2	goedkeuringen	2	4	5	7
Totaal		96	76	116	103

2. Personen met een snel degeneratieve aandoening vroegen in 2020 783 hulpmiddelen uit de koopprocedure aan. Daarvan werden er 83 geweigerd, 660 werden er goedgekeurd. 40 vragen (beslissing 'andere' in onderstaande tabel) werden niet verder behandeld, voornamelijk omdat de vraagsteller overleden was voor de vraag kon worden behandeld.

De voornaamste reden om te weigeren was dat de vraag niet voldeed aan de criteria van art. 4 van het BVR van 13 juli 2001.

Er kan geen opdeling geven worden per snel degeneratieve aandoening.

Onderstaande tabel bevat de detailgegevens voor de aanvragen van 2020 tot september 2023. De gegevens van de laatste drie maanden van 2023 zijn nog niet beschikbaar.

Aard van de beslissing	Jaar aanvraag			
	2020	2021	2022	2023
Andere	40	19	11	32
Goedkeuringen	660	833	699	532
Weigeringen	83	78	34	28
Totaal	783	930	744	592

3. De hulpmiddelen opgenomen in de VAPH-huurpakketten voor SDA kunnen enkel gehuurd worden. Deze hulpmiddelen omvatten:
 - hulpmiddelen om te praten (communicatiehulpmiddelen);
 - hulpmiddelen om de computer, tablet of smartphone te bedienen;
 - volgende hulpmiddelen om toestellen in de omgeving te bedienen (omgevingsbediening):
 - zenders en aanvullingen bij zenders om toestellen in de omgeving te bedienen;
 - aanpassingen om de verlichting in noodzakelijke ruimten en om een noodoproep, beloproep en stopcontacten te bedienen via de zender van de omgevingsbediening.
4. Personen met een SDA die beschikken over een adviesrapport met een bindend advies voor een huurpakket bij SDA en die voldoen aan de leeftijds- en verblijfsvoorwaarden, kunnen met dat advies onmiddellijk de nodige huurpakketten verkrijgen bij de erkende verhuurders.

De erkende verhuurders leveren de hulpmiddelen binnen de twintig werkdagen na aanmelding bij de betrokkene thuis, installeren de hulpmiddelen en geven alle nodige instructies.

Het VAPH beschikt niet over gegevens over de termijn tussen het afleveren van het adviesrapport en de aanmelding van de betrokkene bij de verhuurder.

5. Voor alle hulpmiddelen vermeld in de refertelijst, met uitzondering van die beschreven in vraag 3, is het voor personen met een SDA mogelijk een tegemoetkoming aan te vragen volgens de gewone aanvraagprocedure. Na goedkeuring van de aanvraag kan het desbetreffende hulpmiddel worden aangekocht.

Daarnaast hebben personen met een SDA ook de mogelijkheid om een tegemoetkoming aan te vragen voor hulpmiddelen die niet zijn opgenomen in de refertelijst en waarvoor geen passende oplossing wordt geboden in de huurpakketten. Ook voor deze hulpmiddelen geldt de gewone aanvraagprocedure. Bij goedkeuring van de aanvraag kan het desbetreffende hulpmiddel worden aangekocht.

6. Vragen voor personen met een SDA worden steeds met voorrang behandeld. De mediaan van de doorlooptijd van de behandeling van een vraag voor aankoop van een hulpmiddel door een persoon met een SDA was 18 dagen voor de eerste negen maanden van 2023.
In geval van een eerste vraag naar ondersteuning van het VAPH, komen ook aankopen tot een jaar voor de aanvraag in aanmerking voor een tegemoetkoming. In geval van

een tweede of volgende vraag komen ook aankopen tot een maand voor de aanvraag in aanmerking.

7. a. zie antwoord bij b.

b. Bij het beslissen over een aanvraag voor een tegemoetkoming bij de aankoop van een hulpmiddel moet het VAPH rekening houden met het principe dat het moet gaan om de meest adequate oplossing voor de specifieke situatie van de persoon met een handicap en dat men binnen de mogelijke groep van adequate alternatieven kiest voor de oplossing die het goedkoopst is. Dit is een algemeen principe dat op iedere aanvraag van toepassing is en gebaseerd is op artikel 4 van het BVR van 13 juli 2001. Dit artikel stelt ook dat tegemoetkomingen voor hulpmiddelen alleen kunnen toegekend worden als de noodzaak, de gebruiksfrequentie, de werkzaamheid en de doelmatigheid van de bijstand in functie zijn van de handicap, en in verhouding staan tot het bedrag van de gevraagde bijstand dat vermeld staat op de refertelijst in de bijlage bij dit besluit.

Dat betekent niet dat mensen in een palliatieve situatie geen beroep kunnen doen op tegemoetkomingen voor hulpmiddelen. Mensen kunnen jaren in een palliatieve situatie verkeren en juist dan nood hebben aan hulpmiddelen.

De regelgeving vraagt echter om zonder onderscheid genuanceerd te oordelen over het verlenen van tegemoetkomingen voor hulpmiddelen, ook bij mensen in een (pre)terminale toestand. Een voorbeeld: in een laatste levensfase is het niet wenselijk om bv. nog een uitgebreide verbouwing van een huis te organiseren. Dit zijn situaties waar het VAPH volgens de principes in de regelgeving zoals bij elke andere aanvraag kritisch mee moet omgaan. Daarom kan niet elke aanvraag positief beslist worden.

c. Het is niet mogelijk om een overzicht te geven van het aantal personen met een palliatief statuut dat een hulpmiddel aanvroeg om te huren in 2020 omdat het VAPH niet beschikt over gegevens of een aanvrager zich al dan niet in een palliatief statuut bevindt.

d. Personen met een palliatief statuut kunnen een hulpmiddel aankopen. (zie antwoord bij b)

Het is niet mogelijk om een overzicht te geven van het aantal vragen dat voor deze personen werd goedgekeurd of geweigerd omdat het VAPH niet beschikt over gegevens of een aanvrager zich al dan niet in een palliatief statuut bevindt.